

دامۇللام ، ئۇستاز ، دوكتور...

يانۋار 15, 2020 admin@sajiye ماقالىلار

دوكتور سالمان ئەۋدە

«نام – ئاتاقلار ئۆزىمىزنى سەمرىتىش ئۈچۈن ئىستېمال قىلىدىغان تابلېتكالاردۇر»

– دوكتور ئەھمەد سەقەر.

بىر قېتىم بىر دوستۇمغا: «خۇش كەپسىز دوكتور» دېسەم، ئۇ: «مەن دوكتور ئەمەس، پالانى بولىمەن» دەپ جاۋاب بەردى. بۇ ئارقىلىق ئۇ ئۇنۇۋانىنىڭ ئۆزىنى يۇگەپ قويماسلىقىنى ۋە باشقىلارنىڭ ئۇنى قوشۇلمىسىز تونۇشىنى مەقسەت قىلغان ئىدى.

يەنە بىر قېتىم ئۆزۈم بىلەن تەڭتۇش بىر ئەما كىشى بىلەن كۆرۈشكەندە، ئۇ مەندىن: «سىز كىم؟» دەپ سورىدى، مەن: «مەن پالانى شەيخ» دەپ جاۋاب بەردىم. تىلىم ئىختىيارسىز يېقىنلىرىمدىن ئاڭلىغان سۆزگە كېتىپ قېلىپ بەك خىجىل بولدۇم. گەرچە سىز شۇ دەپدەبلىك نام – ئاتاقلارغا لايىق بولمىسىڭىزمۇ ئەتراپىڭىزدىكى كىشىلەرنىڭ سىزنى شۇنداق چاقىرىشى ئۇلارنىڭ ئۆزىنىڭ ئىشى، لېكىن ئۆز – ئۆزىڭىزنى شۇنداق ئاتىسىڭىز قانداق بولىدۇ؟!

مەن ياش ۋاقتىمدا «مۇھەممەد غەززالي بىلەن سۆھبەت» دېگەن ماۋزۇدا بىر كىتاب يازغان ئىدىم. بەزى دوستلىرىم ئۇنى بېسىپ چىقىرىپتۇ ۋە ئىسمىمنىڭ ئالدىغا يوغان قىلىپ «شەيخ» دەپ يېزىپ قويۇپتۇ. ئەينى چاغدا شەيخ مۇھەممەد غەززالي شۇ يېشى، پەزىلىتى ۋە كاتتىلىقى بىلەنمۇ بۇ نامغا كىتاب مۇقاۋىسىدا تېخى ئېرىشمىگەن ئىدى. نۇرغۇنلىغان كىشىلەر مېنىڭ كىتابىنىڭ مۇقاۋىسىنى كىتاب بېسىلىپ بولغاندىن كېيىنلا كۆرگەنلىكىمنى بىلمەيتتى.

بەزىدە كىشىلەر خىزمەت ئېھتىياجى تۈپەيلى ۋەزىر، مۇدىر، يېتەكچى دېگەندەك ئەمەل – مەنسەپ نامىلىرىنى قوللىنىدۇ ۋە بۇنى مەسئۇلىيەتنى ئۇستىگە ئېلىشنىڭ بىر ئىپادىسى دەپ قارايدۇ. لېكىن، سائادەتلىك، پەزىلەتلىك، شاراپەتلىك دېگەندەك نام – ئاتاقلارنى قوللىنىشنىڭ نېمە زۆرۈرىيىتى؟ ياكى تەكرارلىنىپ قالغىندا، ياكى چېكىدىن ئاشۇرۇۋېتىلگىنىدە، ياكى نالايىق كىشىگە بېرىلگىنىدە قۇلاققا ئېغىر تۇيۇلىدىغان، ۋاقتىنى كۆيدۈرىدىغان، زەۋقنى بۇزىدىغان ئادەمنىڭ ئىچىنى سقىدىغان بۇ رەسمىيەتنى ئادا قىلمىغانلاردىن ھېساب سوراشنىڭ نېمە ئەھمىيىتى بولسۇن!

بەزىلەر بۇرۇنقى نام – ئاتاقلىرىنىمۇ تاشلىماستىن، بەلكى ئۇنى «سابىق» دېگەندەك سۆزلەر بىلەن قوشۇپ ئاتايدۇ، خۇددى ئىلگىركىدەك شان – شەرىپىنى سۆزلەۋاتقاندەك، «سابىق» دېگەندەك كەلىمىلەرنى ئەگەشتۈرگەن تونۇشتۇرۇشلار گوياكى ئىگىسىنى ئۆتمۈشنىڭ تۈرمىسىگە قاماپ قويغاندەك، ئۇنىڭغا «مۇددەتسىز» ھۆكۈم قىلىۋەتكەندەك تۇيغۇ بېرىدۇ. مەسىلەن، «پالانى تەشكىلاتنىڭ سابىق رەئىسى»، «سابىق مۇجاھىد» دېگەندەك.

ئوقۇغۇچىلار ئۇنىۋېرسىتېتلاردىكى «زوراۋان ئاكادېمىكلار» ئۈستىدىن شىكايەت قىلىشىدۇ. بۇ، ئوقۇغۇچىلار بىلەن بەزى دوكتورلار ئوتتۇرىسىدىكى ئۆزئارا چۈشەنمەسلىكتىن كېلىپ چىققان ھالمۇ ياكى سوغۇقچىلىقتىن باشقا نەرسە ئەمەس.

غەربتىكى بەزى ئۇنىۋېرسىتېت مۇدىرلىرى ۋە كاتتا ئالىملارنىڭ قەھۋەخانىلاردا ئوقۇغۇچىلار بىلەن ئەركىن – ئازادە ئولتۇرۇشلىرى ۋە بەزىدە ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئۆلارنى ئوڭايسىزلاندۇرۇپ قويۇشلىرىنى ئاڭلاش سىزگە غەلىتە تۇيۇلۇشى مۇمكىن. تونىمايدىغانلار ئۆلارنىڭ بۇنداق كاتتا كىشىلەر ئىكەنلىكىنى خىيالىغمۇ كەلتۈرمەيدۇ. يېڭىدىن مۇدىر ياكى باشلىق بولغانلار بولسا مەغرۇرانە يۈرىشىدۇ.

كەمتەرلىك ھەقىقىي ئالىمنىڭ ئەڭ مۇھىم سۈپىتىدۇر.

بىلىپ يەتتىم نادانلىقىمنى

بىلگەنلىرىم كۆپەيگەنسېرى

ئىنسان سەممىي بولۇپ ساختىپەزلىك قىلمىغان تەقدىردە، باشقىلارنىڭ سىناپ بېقىش، ماختاپ ئۆچۈرۈش ۋە دەۋېلىش ئوبيېكتىغا ئايلىنىپ قالمىسلا نام – ئاتاقلىرىنى قوللانغانلىقى سەۋەبلىك ئەيىبلەنمەيدۇ. شۇنداقتىمۇ، ھەقىقىي قەدىر – قىممەت دېپلومدا ئەمەس، بەلكى ئەخلاق – پەزىلەت، ئىلىم – مەرىپەت ۋە باشقىلارنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرىنى ئېتىراپ قىلىش ئاساسىدا بولىدۇ.

ئىلگىركى بارلىق پەيغەمبەرلەر ئۆزلىرىدىن كېيىن ئۆزلىرىدىن ئەۋزەل بىر پەيغەمبەرنىڭ كېلىدىغانلىقى بىلەن خوش بېشارەت بەرگەن ئىدى، ئۇ پەيغەمبەر بولسىمۇ مۇھەممەد سەللەللاھۇ ئەلەيھى ۋەسەللەمدۇر. مانا بۇ پەزىلەتنى ئېتىراپ قىلىشتىن ئىبارەت بولغان بىر پەزىلەتتۇر.

ئىسمىڭىزنىڭ قوشۇمچىغا ھاجىتى يوق تولۇق بىر جۈملە ھالىتى نېمىدېگەن گۈزەل ھە!

مەنبە: الشيخ أ. د: – د. سلمان بن فهد العودة – http: //www. islamtoday. net

تەرجىمىدە: ھىلال.

:Please follow and like us

Save Tweet Share Like Follow

داموللام

بارلىق ھوقۇق ساجىيە تور

ئەۋلاد گۈزىيىسى
www.ewlat.org
www.uyghurkitap.com
ئۇيغۇرچە ماقالە، قەدىمىي ئەسەر ۋە قولىيازمىلار ئامبىرى